

Justitiedepartementet
Åklagarenheten
103 33 Stockholm

Rättsäkerhetsgarantier och hemliga tvångsmedel (SOU 2018:61)

(Ju2018/04023/Å)

Tingsrätten välkomnar att regleringen på området förtydligas och att det i viss mån fastställs vad som sedan tidigare redan tillämpas av de brottsbekämpande myndigheterna. Tingsrätten tillstyrker utredningens förslag, med nedanstående undantag.

Personkrets (avsnitt 7.1.4)

Tingsrätten ställer sig positiv till att det i lagtext preciseras vilka personer som kan drabbas av integritetsintrång genom hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation. Av bestämmelsen bör dock uttryckligen framgå att skyldigheten att omedelbart avbryta avlyssning även gäller för situationer när materialet granskas i efterhand. Lagrummet bör därför klargöras i detta avseende.

Överskottsinformation (avsnitt 7.3.3)

Tingsrätten **avstyrker** föreslagen ändring av 27 kap. 23 a § rättegångsbalken och 12 § lagen (2007:979) om åtgärder för att förhindra särskilt allvarliga brott.

Tingsrätten delar utredningens bedömning att det är nödvändigt med ett uttryckligt lagstöd för all användning av överskottsinformation och att det finns påtagliga brister i nuvarande reglering som behöver rättas till. Tingsrätten ställer sig vidare positiv till att överskottsinformation får användas för att utreda och förhindra viss ytterligare brottslighet än vad som i dag är möjligt. En förutsättning är dock att det finns tillräckligt tydliga bestämmelser för att när så får ske.

Enligt tingsrättens bedömning är den föreslagna bestämmelsen inte tillräckligt tydlig och precis. Den överlämnar åt åklagare att avgöra när materialet får användas, utan att i lagtext närmare precisera avgränsningarna för detta med t.ex. angivande av vilka brott som omfattas. Vad som avses med ”andra ändamål” och hur proportionalitetsbedömningen ska göras framgår inte heller med tillfredsställande tydlighet. Tingsrätten befarar att den föreslagna bestämmelsen

möjliggör för ett ökat användande av hemliga tvångsmedel som inte är avsett. Frågan om användandet av överskottsinformation och konsekvenserna av en reglering bör enligt tingsrättens mening utredas ytterligare.

Övrigt

I övrigt har tingsrätten inga invändningar mot utredningens slutsatser och förslag. Tingsrätten är väl medveten om avgränsningen av utredarens uppdrag, men efterlyser en total översyn av dagens lagtext avseende hemliga tvångsmedel, som domstolen anser är svårtillgängligt. Det är dessutom önskvärt att klargöra hur domstolar bör hantera frågan om jäv vid avgörande av mål i vilka det förekommit hemliga tvångsmedel som domstolen också har beslutat om.

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Agneta Ögren, chefsrådmannen Anders Carlbaum samt rådmännen Kristina Johnsson och Malin Bergström (föredragande).

Agneta Ögren